

<https://doi.org/10.62837/2026.4.163>

Azərbaycan Tibb Universiteti
Dosent ƏZİZOVA PƏRVİNƏ ƏYYUB QIZI
Azizova-69@inbox.ru
Orcid: 0009-0006-3877-8792
Dosent QOCAYEVA LEYLA VƏLİ QIZI
lqocayeva511@gmail.com
ORCID: 0009-0003-0382-4101

**TƏHSİL SİSTEMİNDƏ RƏQƏMSAL İNKİŞAF SAHƏSİNİN
ARTIRILMASINA DÖVLƏT SƏVİYYƏSİNDƏ DİQQƏTİN
GÜCLƏNDİRİLMƏSİ
X Ü L A S Ə**

Açar sözlər: *Prezident sərəncamı, təhsil sistemi, süni intellekt, təhsildə şəffaflıq, müasir dövr, texniki imkanlar*

Müasir dövrdə təhsil sisteminin inkişafı dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biri kimi çıxış edir. Xüsusilə rəqəmsal texnologiyaların sürətli inkişafı təhsil sahəsində yeni yanaşmaların tətbiqini zəruri edir. Azərbaycan Respublikasında dövlət səviyyəsində qəbul edilən strateji sənədlər və sərəncamlar təhsilin rəqəmsallaşdırılması prosesinə xüsusi diqqətin ayrıldığını göstərir. Bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlər təhsil infrastrukturunun modernləşdirilməsi, elektron resursların genişləndirilməsi, müəllim və şagirdlərin rəqəmsal bacarıqlarının artırılması ilə xarakterizə olunur.

Rəqəmsal inkişafın gücləndirilməsi təhsil sistemində şəffaflığın, əlçatanlığın və keyfiyyətin yüksəldilməsinə şərait yaradır. Dövlət proqramları çərçivəsində həyata keçirilən layihələr, o cümlədən “Rəqəmsal bacarıqlar” təşəbbüsü tələbələrin müasir texnoloji biliklərə yiyələnməsinə imkan verir.

Nəticə etibarilə, təhsildə rəqəmsallaşmanın genişləndirilməsi insan kapitalının inkişafına, innovativ iqtisadiyyatın formalaşmasına və ölkənin qlobal rəqabət qabiliyyətinin artırılmasına xidmət edir.

Parvina Azizova

Leyla Qojayeva

**STRENGTHENING ATTENTION AT THE STATE LEVEL TO
INCREASING THE DIGITAL DEVELOPMENT AREA IN THE
EDUCATION SYSTEM
S U M M A R Y**

Keywords: *Presidential decree, education system, artificial intelligence, transparency in education, modern era, technical capabilities*

In the modern era, the development of the education system is considered one of the key priorities of state policy. The rapid advancement of digital technologies

necessitates the integration of innovative approaches in education. In the Republic of Azerbaijan, strategic documents and presidential decrees demonstrate strong governmental attention toward the digital transformation of education.

Measures implemented in this direction include modernization of educational infrastructure, expansion of electronic resources, and enhancement of digital competencies among teachers and students. Digitalization contributes to increased transparency, accessibility, and quality within the education system. National initiatives such as the “Digital Skills” project support students in acquiring essential technological knowledge.

Ultimately, strengthening digital development in education fosters human capital growth, supports the formation of an innovation-driven economy, and enhances the country’s global competitiveness.

Парвина Азизова

Лейла Годжаева

УСИЛЕНИЕ ВНИМАНИЯ НА ГОСУДАРСТВЕННОМ УРОВНЕ К РАСШИРЕНИЮ СФЕРЫ ЦИФРОВОГО РАЗВИТИЯ В СИСТЕМЕ ОБРАЗОВАНИЯ

Р Е З Ю М Е

*Ключевые слова: указ президента, система образования,
искусственный интеллект, прозрачность в образовании,
современная эпоха, технические возможности*

В современных условиях развитие системы образования является одним из приоритетных направлений государственной политики. Быстрое развитие цифровых технологий требует внедрения новых подходов в образовательный процесс. В Азербайджанской Республике принятые на государственном уровне стратегические документы и распоряжения свидетельствуют о повышенном внимании к цифровизации образования.

Реализуемые меры направлены на модернизацию образовательной инфраструктуры, расширение электронных ресурсов, а также развитие цифровых навыков у преподавателей и учащихся. Цифровизация способствует повышению прозрачности, доступности и качества образования. Государственные инициативы, такие как проект «Цифровые навыки», позволяют учащимся осваивать современные технологии.

Таким образом, развитие цифрового образования способствует формированию человеческого капитала, инновационной экономики и повышению конкурентоспособности страны.

XXI əsr informasiya və texnologiya əsri kimi xarakterizə olunur. Qlobal rəqabət mühitində ölkələrin inkişaf səviyyəsi onların elm, təhsil və rəqəmsal transformasiya sahəsində əldə etdiyi nailiyyətlərlə ölçülür. Müasir dövrdə təhsil sistemi yalnız bilik ötürən mexanizm deyil, həm də innovativ düşüncə, rəqəmsal

bacarıqlar və yaradıcı potensial formalaşdırın strateji sahədir. Azərbaycan Respublikasında da təhsil sisteminin rəqəmsallaşdırılması dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biri kimi müəyyən edilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən 27 fevral 2026-cı il tarixində təsdiq olunan “Azərbaycan Respublikasında rəqəmsal inkişafın sürətləndirilməsinə dair 2026-2028-ci illər üçün Fəaliyyət Planı”nın təsdiq edilməsi haqqında sərəncam ölkənin təhsil sistemində rəqəmsal inkişafın sürətləndirilməsini və innovativ texnologiyaların tətbiqini əsas məqsəd kimi müəyyən edir. Sənəd, təhsil sahəsində informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının genişləndirilməsi və rəqəmsal transformasiyanın dərinləşdirilməsi üçün konkret tədbirləri nəzərdə tutur. Prezidentin müvafiq sərəncamları təhsil sahəsində rəqəmsal inkişafın sürətləndirilməsinə, infrastrukturun gücləndirilməsinə və innovativ texnologiyaların tətbiqinə geniş imkanlar yaratmışdır.

Sərəncamın əsas istiqamətləri arasında, ilk növbədə, müasir texnologiyalarla tədrisin təkmilləşdirilməsi, məktəblərdə və ali təhsil müəssisələrində rəqəmsal platformaların istifadəsi, müəllimlərin rəqəmsal bacarıqlarının artırılması və tələbələrin yaradıcı düşüncə qabiliyyətlərinin inkişaf etdirilməsi durur. Eyni zamanda, sərəncam təhsil müəssisələrinin rəqəmsal infrastrukturunun möhkəmləndirilməsi, virtual laboratoriyalar, elektron kitabxanalar və interaktiv tədris materiallarının tətbiqini təşviq edir.

Sənəd, həmçinin təhsil sahəsində rəqəmsal məlumatların təhlükəsizliyi və idarə olunması məsələlərinə xüsusi diqqət yetirir. Rəqəmsal transformasiya nəticəsində təhsil prosesinin şəffaflığı artırılır, tələbə nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi daha obyektiv və effektiv olur.

Azərbaycan Respublikasında rəqəmsal transformasiya həm də, dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindən biridir. Prezident tərəfindən imzalanmış sərəncam və proqram sənədləri təhsil sistemində rəqəmsal infrastrukturun inkişafına, məktəblərin texniki təminatının gücləndirilməsinə, müəllimlərin rəqəmsal bacarıqlarının artırılmasına və innovativ layihələrin tətbiqinə yönəldilmişdir.

Bu sərəncamlar çərçivəsində:

Məktəblərin internetlə təminatı genişləndirilmişdir;

Elektron jurnal və elektron gündəlik sistemləri tətbiq olunmuşdur;

Rəqəmsal resurs bazası formalaşdırılmışdır;

STEAM və innovasiya mərkəzləri yaradılmışdır;

Süni intellekt və informasiya texnologiyaları üzrə təhsil proqramları genişləndirilmişdir.

Bu tədbirlər təhsildə şəffaflığın və operativliyin artırılmasına, idarəetmənin optimallaşdırılmasına və keyfiyyətə nəzarətin gücləndirilməsinə xidmət edir.

Sərəncamın həyata keçirilməsi üçün dövlət orqanları, təhsil müəssisələri və müvafiq qurumlar arasında koordinasiyanın gücləndirilməsi nəzərdə tutulub.

Bununla, Azərbaycan təhsil sisteminin beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması, innovativ təhsil modellərinin tətbiqi və rəqəmsal texnologiyaların tədris prosesinə inteqrasiyası sürətləndirilməkdədir.

Nəticədə, bu sərəncam Azərbaycanın təhsil sistemində rəqəmsallaşmanın gücləndirilməsi və gələcək nəsillərin yüksək texnoloji bilik və bacarıqlarla təmin olunması istiqamətində mühüm addım kimi qiymətləndirilir.

Rəqəmsal inkişaf təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsində mühüm rol oynayır. Elektron təhsil platformaları, distant tədris imkanları, rəqəmsal resurslar və süni intellekt əsaslı tətbiqlər tədris prosesini daha əlçatan və səmərəli edir. Bu proses təhsilə çıxış imkanlarını genişləndirir, Regionlararası fərqləri azaldır, fərdi öyrənmə imkanlarını artırır, şagird və tələbələrin rəqəmsal bacarıqlarını inkişaf etdirir.

Xüsusilə pandemiya dövründə rəqəmsal təhsil sistemlərinin əhəmiyyəti daha aydın şəkildə özünü göstərdi. Onlayn dərslər və elektron resurslar təhsilin davamlılığını təmin edən əsas vasitəyə çevrildi.

Rəqəmsal inkişafın prioritet istiqamətləri

Təhsil sistemində rəqəmsal inkişafın daha da artırılması üçün aşağıdakı istiqamətlərə xüsusi diqqət yetirilməlidir:

Rəqəmsal infrastrukturun gücləndirilməsi – bütün təhsil müəssisələrinin yüksək sürətli internet və müasir texnologiyalarla təmin olunması.

Müəllimlərin rəqəmsal kompetensiyalarının artırılması – davamlı təlim və sertifikatlaşdırma proqramlarının təşkili.

Rəqəmsal təhlükəsizlik və məlumatların qorunması – kibertəhlükəsizlik mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi.

Süni intellekt və adaptiv öyrənmə sistemlərinin tətbiqi – fərdiləşdirilmiş təhsil modelinin genişləndirilməsi.

Milli rəqəmsal kontentin yaradılması – yerli kurikulumlara uyğun elektron dərslik və platformaların inkişafı.

Rəqəmsal transformasiya ilə yanaşı müəyyən çətinliklər də mövcuddur. Regionlar üzrə texniki təminat fərqləri, müəllimlərin rəqəmsal savadlılıq səviyyəsinin bərabər olmaması və maliyyə resurslarının effektiv idarə olunması kimi məsələlər diqqət tələb edir. Bu problemlərin sistemli və mərhələli şəkildə həlli rəqəmsal inkişafın davamlılığını təmin edəcəkdir.

Təhsil sistemində rəqəmsal inkişafın artırılması Azərbaycan Respublikasının strateji inkişaf hədəflərinə uyğun olaraq mühüm əhəmiyyət daşıyır. Prezident sərəncamları bu istiqamətdə hüquqi və institusional baza formalaşdıraraq təhsilin modernləşdirilməsinə geniş imkanlar açmışdır. Rəqəmsal texnologiyaların geniş tətbiqi ölkədə insan kapitalının gücləndirilməsinə, innovativ iqtisadiyyatın formalaşmasına və global rəqabət qabiliyyətinin yüksəlməsinə xidmət edir. Gələcək inkişaf mərhələsində davamlı investisiya, pedaqoji innovasiya və strateji planlaşdırma əsas prioritet olaraq qalmalıdır.

Nəticə olaraq məqalədə Azərbaycan Respublikasında təhsil sistemində rəqəmsal inkişaf sahəsinin artırılmasının əhəmiyyəti və bu istiqamətdə dövlət siyasətinin rolu təhlil edilmişdir. Prezident sərəncamlarının təhsil infrastrukturunun modernləşdirilməsinə, rəqəmsal platformaların tətbiqinə və müəllimlərin rəqəmsal bacarıqlarının artırılmasına verdiyi töhfələr araşdırılmışdır. Rəqəmsallaşmanın təhsilin keyfiyyətinə, əlçatanlığına və idarəetmə mexanizmlərinə müsbət təsiri əsaslandırılmış, eyni zamanda qarşıda duran çağırışlar müəyyən edilmişdir. Nəticədə göstərilmişdir ki, rəqəmsal transformasiya insan kapitalının inkişafında mühüm strateji vasitədir.

ƏDƏBİYYAT SİYAHISI

1. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti. Təhsil sahəsində rəqəmsal inkişafı bağlı sərəncam və fərmanlar. Bakı 2026;
2. Azərbaycan Respublikasının Təhsil İnkişaf Strategiyası sənədləri. 2026;
3. Məmmədli N. Təhsilin rəqəmsallaşması və yeni linqvistik meyillər. Azərbaycan Respublikasının Təhsil İnstitutunun elmi əsərləri, Cild 88, №3, 2021;
4. Həsənova, S. İnternet və təhsil mühitində ana dilinin qorunması problemləri. Bakı: ADU nəşriyyatı, 2022;
5. Elm və Təhsil Nazirliyi. “Azərbaycan təhsilinin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası”. 24 oktyabr, 2025;
6. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən imzalanmış təhsil sahəsinə dair sərəncamlar və dövlət proqramları. Təhsil Nazirliyi 2026;
7. Azərbaycanın rəqəmsal inkişaf strategiyası və innovasiya siyasəti haqqında materiallar. Publika.az, 22 iyul, 2022;
8. Təhsil sistemində aparılan islahatlar və modernləşmə tədbirləri haqqında analitik məqalələr. AzEdu.az.

Rəyçi: Dosent Məmmədova Elnarə Adil